

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਜੇ.ਜੇ.

ਦਿੱਲੀ ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ,

ਲਿਮਿਟੇਡ, ਦਿੱਲੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਲ. ਕਪੂਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1950 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 222

1954

ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ (1872 ਦਾ ਐਕਟ IX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 56— ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ—

Nov., 24th

ਕਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਹਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ - ਡਰਾਫਟਸਮੈਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਚਨਚੇਤ ਜਾਂ ਬੇਚੈਂਗੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- (i) ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਜਾਂ
- (iii) ਇਹ ਇੰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ Y'L. ਤਨੇਜਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, 1st ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 31 ਅਗਸਤ, 1950 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ, 46,712 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਐਨਸੀ ਚੈਟਰਜੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

C, K. DAPHTRY, ਸਾਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਕਲੱਬ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। 46,712 ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਦਸੰਬਰ, 1945 ਦੇ ਕਰੀਬ, ਮੁਦਈ, ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਮੈਕਲਾਗਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਟਾਈਮ ਐਂਡ ਮੋਸ਼ਨ ਸਟੱਡੀ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਕੋਵਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੀ ਪੱਤਰਾਂ, ਪੀ. 2, ਪੀ. 3 ਅਤੇ ਪੀ. 4 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਿਤੀ 29 ਜਨਵਰੀ, 1946 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- (ਪੰਨਾ 87)

Delhi ਦੇ
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor
Falshaw, J.

28 ਦਸੰਬਰ, 1945 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ DM 1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ:-

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬੱਚਤ ਦਾ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ 21 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਡੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਧੜੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, 2| ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਸਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੌਂਸਟਿੰਗ ਆਫੀਸਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਆਵਰਤੀ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਬਚਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

31 ਜਨਵਰੀ, 1946 ਦੀ ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 1946 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 3 ਹੈ: -

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor
Falshaw, J.

“ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 12853, ਮਿਤੀ 29 ਜਨਵਰੀ, 1946 ਦੀ ਰਸੀਦ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਮਝ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਿਲਣਗੇ। ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬੱਚਤਾਂ ਦਾ 1 20 ਫੀਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੱਟ ਅੰਕੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ 5 ਫੀਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, 5 ਫੀਸਦੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਬਚਤ ਆਵਰਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚਤ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਕੌਂਸਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਧਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਨਵੰਬਰ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ ਜਾਂ ਸਾਲ 1945 ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਔਸਤਨ 24 ਘੰਟੇ ਉਤਪਾਦਨ।

ਟਾਈਮ ਅਤੇ ਮੋਸ਼ਨ ਸਟੱਡੀ ਦਾ ਕੰਮ ਜਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਓਪਰੇਟਰ ਵਧੀਆ ਆਦਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਘਟਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਕੰਮ, ਇਸ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ

ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅੰਗ ਨਿਸ਼ਚਿਤ , ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਪਲਾਂਟ
ਲੇ-ਆਊਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ”। ਆਖਰੀ
ਪੱਤਰ. ਪੀ, 4, ਪੰਨਾ 88) ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਲਈ ਹੈ, ਮਿਤੀ 5 ਫਰਵਰੀ,
1946, ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. DM 3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ, ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ,

1946 ਫਲਸ਼ੋ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ
ਦਰਸਾਏ ਗਏ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।"

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਪੂਰ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਪਿਨਿੰਗ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ 21
ਫਰਵਰੀ, 1946 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੀ. 5'1 (ਪੰਨਾ 122) ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ
ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਕੜਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਛੇ ਸਮੂਹਾਂ
ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਜ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹਰ
ਇੱਕ ਸ਼ਿਫਟ ਲਈ ਇੱਕ ਹੈਡ ਡੌਫਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡੌਫਰ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸੁਝਾਅ
ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਆਦਮੀ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ.
ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ
ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਸਨੇ ਸਪਿਨਿੰਗ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ 21 ਮਾਰਚ, 1946 ਨੂੰ,
ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 6|1 (ਪੰਨਾ 135) ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਸਪਿਨਿੰਗ
ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਿੱਲ 2 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਮਿੱਲ 1 ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ 150 ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 126
ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ "ਲੈਪੋਟਾ" ਬੌਬਿਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ।

125), ਮਿਤੀ 24 ਜੁਲਾਈ 1946 ਬਾਰੇ ਦਿੱਲੀ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ^{ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ} _{ਰਿਪੋਰਟ} ।
ਡੋਫਰਾਂ ਅਤੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ - ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ
ਗਏ ਤੇਜ਼ ਕੰਮ

Shri K. L. Kapoor ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 52,500.

Falshaw, J. ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਲੈਪੋਟਾ ਬੌਬਿਨਸ ਬਾਰੇ ਉਸਦੀ ਯੋਜਨਾ
ਸਲਾਨਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰੇਗੀ। 99,600 ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਕਮ 37,000 ਹੋਵੇਗਾ
ਡੋਫਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾ ਕੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ
ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਸਲਾਨਾ ਲਾਭ Rs. 1.89,100

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਪਹਿਲੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਿਫਟ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪੂਰੇ ਹਫ਼ਤੇ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ
ਨਤੀਜਾ ਉਸਨੇ 25 ਅਗਸਤ, 1946 (ਪੰਨਾ 98) ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਪੀ. 14 ਵਿੱਚ
ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ
ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਅਪਣਾ ਕੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

- (1) ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ,
- (2) ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਅਤੇ
- (3) ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਨੋਟ ਪੀ. ਡੀ. 8, ਮਿਤੀ 2 ਸਤੰਬਰ
(ਪੰਨਾ 149) ਤੱਕ ਕਪੂਰ ਨੇ ਸਪਿਨਿੰਗ ਡੀ ਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਦੁਹਰਾਇਆ ਪਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾਧਨ
ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਪੱਤਰ ਡੀ. 9 (ਪੰਨਾ 150)
ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਿਨ-ਦਿੱਲੀ ਨਿੰਗ ਤੋਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੱਪੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਪਿਨਿੰਗ ਡੀ ਭਾਗ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਲੀ*
ਕਤਾਈ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬੁਣਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਨਾ ਕਿ ਐਨ-ਸ਼ੀ ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ

ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 25 ਸਤੰਬਰ, 1946 (ਪੰਨਾ 93) ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪੀ. 17 ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਬਹੁਤ ਸਫਲ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 100000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 3,89,000, ਯਾਨੀ ਕਿ ਰੁ. 24 ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 1,89,000 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਰੁ. ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਨਾਫੇ ਵਜੋਂ 2,00,000। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 19,450 ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 24 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੰਗ ਕਾਰਨ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਸਖਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਪੰਨਾ 19, ਮਿਤੀ 27 ਸਤੰਬਰ, 1946 (ਪੰਨਾ 94) ਨੇ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ - ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਪੂਰ ਨੇ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕਦਮ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਭਰਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਛੱਤਰਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਰਾਮ, ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਖਰਜੀ, ਡਿਪਟੀ-ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ, ਲਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਧਾਰਾ 420, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਆਰ

ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਦੇ ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।
ਕੰ., ਲਿਮਿਟੇਡ

ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ
v. ਅਸਾਧਾਰਨ, ਪਰ ਸਮਝਦਾਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 202, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ-
Shri K. L. ਫਾਲਸੋ, ਜੇ. ਸੀਡਰ ਕੋਡ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ 9 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ, ਉਸ
Kapoor ਨੇ ਧਾਰਾ 203, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਅਧੀਨ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਿਸਪਿਊਟ ਇਕ
ਦੀਵਾਨੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਖਾਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਾਇਆ
ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖੁਦ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ
ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਸਕੀਮ
ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਚਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਕੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਸਿਰਫ
ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਪੂਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 27
ਅਕਤੂਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫਰਵਰੀ, 1948
ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਬਾਪਨਾ ਕੀਤੀ / ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ
ਕਿ ਉਸਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਾਂ
ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 3,89,000 ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।
77,000 ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ
ਹੈ। 800 ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ
ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਕੋਈ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ,
ਉਸਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ
ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੇ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ,
ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅੰਤਿਮ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ

ਕੇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor

Falshaw, J.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ

- (1) ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਸਨ?
- (2) ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੂਰਵ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (3) ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਮਲੀ ਸੀ ਅਤੇ: ਜਾਂ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ?
- (5) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਚਨਚੇਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- (6) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਕਿਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v,
Shri K. L.
Kapoor
Falshaw, J.

(7) ਕੀ ਮੁਦਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਇੱਛੁਕ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ?

(8) ਕੀ ਮੁਦਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ?

ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਰਲ ਮਾਨ ਜਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ, ਲਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਤਿਰਲੋਕੀ ਨਾਥ ਨੇ RW III ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਆਦ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਓ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਕੀਮ ਇੰਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰਾਹ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ-ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੱਚਤ ਅਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਕਪੂਰ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ-^j ਸਿਜ਼ਮ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸਾਲਾਨਾ ਬੱਚਤ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1,63,920 ਇੰਚ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੇ ਧਾਗੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਜਿਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰੁਪਏ ਹੋਣਾ ਸੀ। 32,784 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ Rs. ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ 800 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 46,712 ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਚੈਟਰਜੀ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਤ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਅੰਤਮ ਜੱਜਾਂ ਨੇ, ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ

c ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼

Co., Ltd.

Delhi

v.

Shri K. L.

Kapoor

Falshaw, J.

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਮਿਆਦ ਸੀ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ। ਅੰਤਮ ਜੱਜ. ਮੁਦਈ ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਡੈਫਟਰੀ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਮ ਪਲਾਇਡ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤੀ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਜੱਜ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਅਤੇ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੰਨਾ 127 ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਅਤੇ ਫਿਫਟ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:- ਦਿੱਲੀ

“ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ- ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ com ਵਪਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ Co., Ltd. ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ Delhi ਨਾਲ, ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ v. ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਬਾਹਰੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ Shri K. L. Kapoor ਹੇਠ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਠੀਕ Falshaw, J. ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੋਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਮ ਘੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ; ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੇਢੰਗੇ ਡਰਾਫਟ ਮੈਨਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਇਤਫਾਕਿਕ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ , ਅਤੇ ਇਹ ਭੁੱਲ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਖੁਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ, ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ 'ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ' ਦੇਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦ ਮੂਰਕੌਕ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ -

'ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਰਫਿੰਗਰ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੈੱਟੀ 'ਤੇ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਮਾਲ ਉਤਾਰਨ ਅਤੇ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੈੱਟੀ ਟੇਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor
Falshaw, J.

ਦਿੱਲੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਨਲੋਡ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਲਹਿਰ
ebbed ਅਤੇ ਉਹ ਚਿੱਕੜ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਖਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਰਿਜ 'ਤੇ ਸੈਟਲ ਹੋ
ਗਈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜੈੱਟੀ
ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਨਦੀ ਦਾ ਬੈਂਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ, ਪਰ ਟੇਮਜ਼ ਕੰਜ਼ਰ ਵੈਟਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅੰਡਰ ਟੇਕਿੰਗ
ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਦੀ ਦਾ ਤਲ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ
ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੇੜੇ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਵੇ। ਬੇਵੇਨ, ਐਲਜੇ, ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ-

“ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾਰੰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਇਆ
ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਇੱਕ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ
ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ
ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ
ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ
ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ
ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦੋਵੇਂ
ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਿਜ਼ੋਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ
ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਇਸ ਅਣਦੇਖੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬੋਝ ਬਾਰੇ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ
ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਹਨ?

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸੱਠ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਇਸਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ।—

Delhi
Cloth and
General Mill*
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor

ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੁਝ ਕੂੜਾ ਚੱਟਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ

ਇੱਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ

ਇਹ 50,000 ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਰੱਸ਼ਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤਿੰਨ ਟਨ ਪਿੜਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੰਮ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ?

Falshaw, J.

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪਾਰਟੀ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਕੰਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਕਰੱਸ਼ਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਹਤਾਸ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਲਾਹ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੇਲੋੜੀ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹੈ, ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ। ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਜਿਸਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਅਤੇ, ਵੀ

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.

ਇਸ ਲਈ, ਜੱਜ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਕਈ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

Shri K. L.
ਸਕੂਟਨ, ^{Kapoor} ਐਲ.ਜੇ.
Falshaw, J.

ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਕ ਪਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,' ਜੇਕਰ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ - ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ - ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। (ਰੀਗੇਟ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ. (1)।

^f ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇੰਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਸੁਝਾਉਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ, 'ਓਹ, ਜ਼ਰੂਰ' ਨਾਲ ਦਬਾਉਣਗੀਆਂ। (ਸ਼ੀਰਲਾ ਬਨਾਮ ਸਾਊਥ ਅਰਨ ਫਾਊਂਡਰੀਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, (2)।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਦੱਸਣਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਭਾਵ।"

(1) (1918) 2 ਕੇਬੀ 592

(2) (1939) 2 ਕੇਬੀ 206

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਬੇਤੁਕਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ?

ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਵਿੱਚ-

ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੁਝਾਅ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਡੀਡ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਹੋਣੀ ਸੀ

ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਓ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਿਨ ਟੈਂਡੇਂਟ ਅਤੇ ਕਾਸਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਵਿਹਾਰਕ ਫਾਇਦੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਜੱਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਕਾਫੀ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਸੀ। ਸਭ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੀ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਪੱਛੇ ਦੀ ਨੰ ਮੁਦਈ ਜਾਣਾ ਹੌਲੀ ਜੇ ਉਹ ਸੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਹ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਆਦ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿੱਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਫਰਮਾਨ ਸੀ। ਪੱਖ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

Delhi
Cloth and
General Mill#
Co., Ltd
Delhi

v.
Shri K. L.
Kapoor

Falshaw, J

ਦਿੱਲੀ ਦਰਅਸਲ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਸਟਰ ਦਫਤਰੀ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਅਸਲ ਸਬਿਤੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਆਈ ਕੰਪਨੀ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ 7

ਕਪੂਰ " ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਤੱਥ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਣੀ D. 2 (ਪੰਨਾ 159) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅੰਕੜੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ i

ਮਿੱਲ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ 1945, 1946 ਅਤੇ 1947 ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਿਣਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ 10s ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਰਪ 16s ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। BR ਵਾਰਪ, 10s ਆਰਡੀਨਰੀ ਵੇਫਟ ਅਤੇ 16s BR ਵੇਫਟ * ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ। ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਦੀ ਔਸਤ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 1945 ਦੇ ਪੂਰੇ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਕੁਸ਼ਲਤਾ 89 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 1946 ਵਿੱਚ 90.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 1947 ਵਿੱਚ 89.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। 16s BR ਵਾਰਪ ਲਈ ਅੰਕੜੇ 89.7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 92 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 90.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ। 10 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਆਮ ਵੇਫਟ ਲਈ ਅੰਕੜੇ 85.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 85.8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 86.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ। 16s BR ਵੇਫਟ ਲਈ ਅੰਕੜੇ 87.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 89.9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 87.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, • 1945 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 10 ਦੇ ਆਮ ਵਾਰਪ ਲਈ .1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ, .7 ਲਈ

16s BR ਵਾਰਪ ਅਤੇ 10s ਸਾਧਾਰਨ ਵੇਫਟ ਲਈ .9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ,

ਜਦੋਂ ਕਿ 16s BR ਵੇਫਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ .1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅੰਸ਼ਿਕ ਬਦਲਾਅ ਸੌ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅੰਕੜੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹੇ ਖੰਡ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਵਾਂ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.

ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਤਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ 'ਡੋਫਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

Shri K. L.
Kapoor

Falshaw, J.

'piccrs'. ਡੋਫਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬੌਬਿਨਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿਚ ਫਿੱਟ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਟੇ ਹੋਏ ਧਾਗੇ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਬੁਣਾਈ ਵਿਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੋਂ ਭਰੇ ਹੋਏ ਬੌਬਿਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਧਾਗੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ। ਟੁਕੜਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੰਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੁਣਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਦਾ ਇਕ ਸਦੀਵੀ ਸਰੋਤ ਅਖੌਤੀ 'ਲੈਪੇਟਾ' ਬੌਬਿਨ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬੌਬਿਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਾਗਾ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੰਧਲੇਪਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਮੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕੰਪਨੀ 'ਲਾਪੇਟਾ' ^{7 ਬੌਬਿਨ} ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸਿਰਫ ਵਿਅਰਥ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਉਬਾਲਿਆ ਗਿਆ

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor

Falshaw. J.

24 ਜੁਲਾਈ 1946, ਕਿ ਨੁਕਸਦਾਰ ਕੰਮ ਲਈ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਜਰਤਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੁਝਾਅ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਖੌਤੀ ਲੈਪੇਟਾ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਕੁਤਾਹੀ ਲਈ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਵਧੀਆ ਦਿਮਾਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਆਈਜੀਆਰਐਫ-ਡਸਟ੍ਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਫਲ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਗਲਤ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। /

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਸ਼ਿਫਟ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਰਜ ਅਧੀਨ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਡੌਫਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਈ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਬੋਬਿਨਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ $th^{j}sla^{j}$ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਫਤੇ ਦੇ ਟੈਸਟ ਲਈ ਵੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ $4hcwn$ ਸੀ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੰਤਰੀਵ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ^ ਸੁਝਾਅ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੁਝ ਬਦਲਾਅ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ « ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ* ਜੇਡੀਈਏ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ $\#<^{\wedge} \wedge$ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਿਹਾ ਹਾਂ * ਡੌਫਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਸਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਲੋਥ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ $G^{131} - ,^{\wedge} ill^s$ Co., Ltd.

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਿਫਟਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੇਣ ਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਵੀ.

ਕਪਤਾਨ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਲ ਗਰੁੱਪ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਟਰਾਫੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਪੂਰ ਨਾਲੋਂ ਸਭ

ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਿਫਟ
 ਖਾਸ ਮਿਆਦ. ਮੈਂ ਹਾਂ. ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ Falshaw, J.
 ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਖੁਦ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ
 ਸ਼ਾਨਦਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ 25 ਅਗਸਤ, 1946
 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਿਚੋੜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ
 ਹਫਤੇ ਦੇ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ: ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ
 ਵਾਧਾ। ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਖਾਲੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹੈ, ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਮੁੱਖ
 ਕਾਰਨ ਡੌਫਰਾਂ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਡੌਫਰਾਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਯਤਨਾਂ ਹਨ। ਬਿਹਤਰ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਿਆਦਾ
 ਵਿਆਪਕ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਬਿਹਤਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰਵੱਈਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ
 ਉਰਜਾ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਕੁਸ਼ਲ ਵਰਤੋਂ ਹੈ।

ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਲਈ,
 ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਕੋਰਸ ਖੁੱਲੇ ਹਨ:

- f) ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ।
- (2) ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ (3) ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ।

ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ
 ਉਹ ਡੌਫਰਾਂ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਡੌਫਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਦਿੱਲੀ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਪੜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ
 ਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਸਲ ਕੇਂਦਰੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ
 ਸੀ।

ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
 ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਕਪੂਰ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਜਾਂ >”^— ਕੰਮ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਲ. ਨੇ
 ਤਿੰਨ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਦੂਜੇ
 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮੁਦਈ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕਾ
 ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ

ਇਰਾਦੇਦਾਰ ਤਿਰਓਕੀ ਨਾਥ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ

ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਦਾ ਝਗੜਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਲਈ ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ. ਆਖਰਕਾਰ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਓਨਾ ਹੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਤ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੂੰਜੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਸਿਰਫ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਨਰ ਖਾਈ . ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮੀ

ਮੈਂ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਉਪ- ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣੇ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਵਿਆਪਕ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਸ

ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਦੀ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਭਾਵੀ ਬੱਚਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਪਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 2, ਪੀ. 3 ਅਤੇ ਪੀ. 4। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ 29 ਜਨਵਰੀ, 1946 ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ। ਪੰਨਾ 87 'ਤੇ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਿੱਸਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"* * * ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਸਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਿਨਟਨ ਡੈੱਟ-ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ।"

ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 3, ਕਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੰਨਾ 88 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ। ਸਪਿਨਿੰਗ ਸੁਪਰਡੈੱਟ ਅਤੇ ਕੌਂਸਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੇ

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
w.
Shri K. L.
Kapoor

Falshaw, J.

Kapur, J.

Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi

ਦਿੱਲੀ ਕਿੰਨੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ
ਹੋਵੇਗਾ।"

ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.4.

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 5 ਫਰਵਰੀ, 1946, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਕਪੂਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 10 ਦੀ ਬਜਾਏ 20 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ

Kapur, J. ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ
ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ
“ਬਾਹਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ
ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ” ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਡਰਾਫਟ -
ਮੈਨਸ਼ਿਪ ਦੀ ਅਣਜਾਣਤਾ ਜਾਂ ਬੇਢੰਗੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਭੁੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ,
ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ
ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ *ਦ ਮੂਰਕੋਕ ਦੇ ਕੇਸ (1)*
ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬੋਵੇਨ, ਐਲਜੇ, ਨੇ ਪੰਨਾ 68 'ਤੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ-

*

*

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ
ਅਜਿਹੀ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ* *

*

*

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀਆਂ
ਹਨ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫਲ ਹੋਣੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਸ
_____ ਅਣਦੇਖੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬੋਝ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੈਣ-
ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਵਾਜਬ।"

(1) (1889) 14 ਪੀ ਜੇਐਲ 64*** -

ਮੈਕੇ ਬਨਾਮ ਡਿਕ ਜੇ) ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਦਿੱਲੀ ਲਾਰਡ ਬਲੈਕਬਰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਟ੍ਰਾਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿੱਲਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ- ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ

ਕੰਮ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੂੜੇ ਦੇ ਰੱਕ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕਰੱਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ 50,000 ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਕਰੱਸਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਿਰਫ 3 ਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਕੁਚਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੰਮ ਰੁਕ ਗਿਆ।

ਹੈਮਲਿਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਵੁੱਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2) ਵਿੱਚ, ਮੂਰਕੌਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਇਹ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਸ਼ਰਾਬ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ 10 ਜੁਲਾਈ, 1885 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 1895 ਤੱਕ ਕੁਝ ਖਾਸ ਫਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸਾਲ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਔਸਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। 1890 ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਸਵੈਇੱਛਤ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ। ਅਨਾਜ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

(1) (1881) 6 ਏ.ਸੀ. 251, 263

(2) (1891) 2 QB 488

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor

ਭਗਵਾਨ ਈਸ਼ਰ ਕੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। K ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
"ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ■ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ "
ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਰੀਗੇਟ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ. (1), ਦੁਆਰਾ ਟੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਸਮਾਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਨੇ
ਕਿਹਾ-

Kapur, J.

"ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਕੋਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀਤਾ ਦੇਣ ਲਈ
ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ; ਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹੀ
ਮਿਆਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ
ਹੁੰਦਾ, 'ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ', ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ
ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ' ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਸਾਨੂੰ
ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਆਈ; ਇਹ ਬਹੁਤ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।' ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ
ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਲਾ ਬਨਾਮ ਦੱਖਣੀ ਫਾਊਂਡਰੀਜ਼ (2),
ਮੈਕਿਨਨ, ਐਲਜੇ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਦਿੱਤਾ-

"ਜੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਲੇਖ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਕੁਝ ਵਾਰ
ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਕਿਹਾ: "ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ
ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-

¹ plied ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੁਝ ਇੰਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ; ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ, ਜਦੋਂ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣਾ ਸੌਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਨੇ 'ਵਾਰਸ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ' ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ
ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ *ਓਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ ¹
" ਨਾਲ ਦਬਾਉਣਗੇ।

(1) (1918) 1 ਕੇ.ਬੀ. 592, 605

(2) (1939) 2 ਕੇ.ਬੀ. 206

ਐਲਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ
ਮੂਰਕੌਕ (1), ਵਿਦਵਾਨ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ-

Delhi
Cloth and
General Mills

"* *; ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹੁੰਦਾ
ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ
ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ
ਕਿਸੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਣ
ਜਾਣਗੀਆਂ।

Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor
Kapur, J.

' ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਅਚਾਨਕ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ
ਹਮਦਰਦੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦ ਮੂਰਕੌਕ (1), ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ
ਆੜ ਵਿੱਚ ਭੜਕਦਾ ਹੈ।

* ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਪੰਨਾ 129 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮੂਰਕੌਕ ਦੇ
ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ-

"ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਹਤਾਸ਼ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਲਾਹ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ
ਤਾਰੀਫ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।"

ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ *Hivac Ltd. v. Par Royal Scientific Instruments, Ltd.* (2) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ
ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਕਰਮਚਾਰੀ
ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ
ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਚੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ
ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਬਾਇਰਨ ਜੇ ਦੁਆਰਾ *ਗ੍ਰੈਗਰੀ*
ਬਨਾਮ *ਫੋਰਡ* (3) ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪਰਸਪਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ
ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ "ਕਿ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ
ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀਮਾ ਰਹਿਤ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣਾ।
ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਹਰਜਾਨੇ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ
ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ
ਪਿਆ ਸੀ।

- (1) (1889) 14 ਪੀਡੀ 64
- (2) (1946) 1 AER 350
- (3) (1951) 1 ਏ.ਈ.ਆਰ., 121

ਜੇ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੇ ਕਪੜੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮਿਲਿੰਗ ਦੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਇਹ un-Co., Ltd. ਦੇ ਅਠੱਠ ਸਾਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟ ਡਿਊਟੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

1.1 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜੋ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅ

ਕਨੂਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਅਭਿਨੇਤਾ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕਪੂਰ, ਅਤੇ ਕੋਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੇਖ ਇੱਕ ਰਿਹਰਸਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਡਰੈਸਿੰਗ ਰੂਮ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਦੇਖੋ ਡੀਯੋਗ ਬਨਾਮ ਸੈਨਬਰਨ (1)।

ਕੇਸੀ ਸੇਠੀਆ ਬਨਾਮ ਪਰਤਾਬਮੁੱਲ ਰਾਮੇਹਵਾਰ (2) ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ "ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ" ਦੇਣ ਲਈ "ਕੋਟੇ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਜੂਟ ਖਰੀਦਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜਾਣਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ 1947 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜੂਟ ਨਿਰਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਕੋਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਾਲ" ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਿਪਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੂਟ ਦੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਘੱਟ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਉੱਚੀਆਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਨਕਿੰਸ ਐਲ.ਜੇ.-ਸਫਾ 59 'ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ

"ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਪੜ੍ਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਤ ਰੂਪ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।"

ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਪੜ੍ਹੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ।

(1) (1946) 1 ਏ.ਐੱਚ.ਆਰ. 226

(2) (1950) 1 ਏ.ਆਰ. 51

ਕਲਕੱਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਦਿੱਲੀ ਕੌਂਸਲ ਪ੍ਰਗਦਾਸ ਮਥੁਰਾਦਾਸ ਅਤੇ

ਜੀਵਨਲਾਲ (1) ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਪੇਨਾਗ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਟੀਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਕਲਕੱਤਾ ਜਾਪਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ ਛਿੜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਈ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ-ਫਰਮ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਲ. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਣਪਛਾਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ: ਉਹ Kapur, J. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ-

ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਨਾਗ ਟੀਨ ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਲਈ

ਫਾਰਵਰਡ ਡਿਲੀਵਰੀ " ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ "ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ" ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈਨਰੀ ਟਨ ਦੇ ਲਾਰਡ ਮੋਰਟਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਕ੍ਰਟਨ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

Comtoir Commercial Anverpois v. Power Son & Co. (2) ਵਿੱਚ , ਅਤੇ ਕਿਹਾ-

"ਅਦਾਲਤ" ਏ *

* *

ਕਿਸੇ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ਬਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਚ ; ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੱਸੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇੰਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ "

ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ "ਟੋਪੀ-" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ

- (1) ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(1) ਏਆਈਆਰ 1948 ਪੀਸੀ 217

(2) (1920J 1 KB 868, 899

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਜਾਂ

v.
Shri K. L.
Kapoor

(3) without saying.

Kapur, J.

(3) ਇਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ *ਦ ਮੂਰਕੌਕ* (1) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੂਰਵ- ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੈ।

ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ, ਜੇ., *ਗੰਗਾ ਸਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚਰਨ-ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ* (2), ਪੰਨਾ 42 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ—

"ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਠੇਕਾ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 56 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"।

ਮੁਖਰਜੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਚਰਚਾ 'ਚ ਸੀ। ਜੇ., *ਸਤਿਆਬ੍ਰਤ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਮੁਗਨੀਰਾਮ ਬਗੁਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ* (3) ਵਿੱਚ। ਇਸ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ - ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ 'ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਟੈਚੂ ਟੋਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) (1889) 14 ਏ 64
(2) 1952 SCR 36
(3) 1954 SCR 310

ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ /ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ।

Delhi
Cloth and
General Mills
Co., Ltd.
Delhi
v.
Shri K. L.
Kapoor

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਜੱਜ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਿਲਕੁਲ ਚੁੱਪ ਸੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਣੇ ਸਨ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ।

Kapur, J.

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ